

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg : La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, 58, Biuro central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia : Se va adresa la *AGENCE LIBRE*, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV . . . . . 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refuză. — Articoll nrepublicați nu se înșpoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STREINE.

Paris, 30 Iulie.

La 9 ore seara s'a ținut meetingul în circuit de iarnă. Veniseră ca la 6000 persoane. Lockroy era președinte, Soudey, agitator al ligei, voind să vorbească în contra biuroului, fu împins până în arenă de către organizatorii meetingului. S'a produs un tumult mare; năvălesc oratorii revoluționari și ocupă biuroul. Se începe o luptă generală. Soudey, aproape asfixiat, dă din picioare. Lockroy se silește să restabilească ordinea. Toți cei de față sunt coprinși de groază. Fie-care caută să scape afară și sala rămâne ocupată de revoluționari.

Paris, 30 Iulie.

Autorul scrisorilor publicate de France, deputatul Laur, a numit astăzi pe deputatul Delafosse, care ar fi unul dintre cei ce au propus generalului Boulanger să facă o lovitură de Stat.

Delafosse desminte, că densus ar fi autorizat pe cine-ca să propue lui Boulanger o lovitură de Stat.

Paris, 31 Iulie.

Foile anunță, că Ferry ar fi designat de martori al săi pe Raynal și pe Casimir Perrier, în duelul cu generalul Boulanger care va fi probabil mâine.

Evenement asigură, că Delafosse și-ar fi trimis martori să provoace pe Laur.

Zug (Elveția), 31 Iulie.

Sunt temeri că se va continua catastrofa. S'au observat noi scufundări de câte-va centimetri.

Vor trebui negreșit dărâmate toate casele ce au mai rămas în suburbia de jos, spre a se putea transporta și asigura materialul la timp.

Ateua, 31 Iulie.

In urma soluțiunii escelente a afacerii cretene, raporturile greco-turce au devenit prea cordiale. Din Canea se anunță închiderea sesiunii adunării naționale, care a adoptat concesiunile avantajoase ale Sultanelui. Se confirmă că soluțiunea pacifică a cestiunii se datorește aproape exclusiv atitudinii loiale a guvernului elin. De acea și Poarta se arată foarte recunoscătoare către Grecia. Mai întâiu Sultanel a însărcinat pe comisarul otoman din Creta să mulțumească în numele său consulului grec din Canea, căruia i-a dat ordinul Medjidiei clasa II. Apoi Sultanel a trimis pe secretarul său privat la Konduriotis, reprezentantul grec din Constantinopol, spre a-l exprima mulțumiri pentru sprijinul eficace din partea guvernului grec la aplanarea dificultăților din Creta. In fine reprezentantul turc din Ateua a făcut același demers și a dat d-lui Dragumis declarațiun analoage.

Londra, 31 Iulie.

Mai multe foi engleze pledează în favoarea unei complete indiferențe față cu soarta Bulgariei și sfătuiesc pe Bulgari să se supue Țarului fără întârziere, căci Europa și așa nu va face nimic pentru dinșii și Țarul are tot dreptul la recunoștința lor. Insa aceste păreri nu corespund dispozițiunii generale a Englezilor și mai puțin sentimentelor din cercurile guvernamentale, ceea ce se vede dintr'un articol al ziarului *Standard*, care blamează pe prințul de Coburg, că dînsul se poate gândi la o împăcare cu Rusia. In acel articol se recomandă Bulgarilor să caute înșis de capul lor o soluțiune a problemei lor. Numita foae zice :

«Un prinț, care tinde să ajungă la Sofia prin anticamera palatului imperial din Petersburg, e condamnat deja. Dacă Bulgarii ar voi să trateze cu Țarul, ei ar putea-o face această înșis și n'ar avea nevoie de un al treilea. Bulgarii au invitat pe prințul Ferdinand să caute ași câștiga și merita pînții la dinșii, iar el le răspunde prin încercarea de a obține un zîmbet binevoitor al Țarului. Nu ne-am mira de loc dacă am vedea în fine pe Bulgari încercând să și resolve problema de capul lor. Austro-Ungaria nu poate permite nici odată ca Rusia să nimicească independența Bulgariei ; Germania nu poate permite ca Rusia să zdrobească puterea Austriei ; în care parte sunt simpatia Angliei, aceasta se știe

bine la Sofia și la Filipopol ; acolo e cunoscută și bună-voința Italiei pentru principat. Negreșit că Bulgarii nu trebuie să aștepte de la Gastein sprijin său încurajare directă. Politica Germaniei și Austriei e o politică de pace și aceste două state nu vor face desigur nimic spre a turbura pacea. Dar cu toate astea sunt lucruri pe cari ele nu le-ar putea suferi și Bulgarii ar trebui să știe cari sunt aceste lucruri.»

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE.

Pesta, 2 August.

Pester Lloyd primește o telegramă din Sofia care zice că Poarta refuză să primească propunerile d-lui de Nelidof.

Sofia, 2 August.

Regenții au părăsit Varna ducându-se la Ruscuk.

Viena, 2 August.

In cercurile diplomatice se crede că o conferință se va întruni în curând spre a rezolvi cestiunea bulgară.

Viena, 2 August.

O depeșă a Agenției Havas din București desminte că d. Ferekyde mergend la Constantinopol a avut o misiune privitoare la o unire a României cu Bulgaria sub regele Carol.

(Agence Libre).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 22 Iulie 1887.

Sunt unele idei greșite cari, fiind repeșite sau aplicate adese-orî de bărbați în evidență prin poziția lor în Stat, ajung să fie considerate de mulți ca bune. Și e natural să fie așa-fel. Nu toți cetățenii au politica ca obiect principal al preocupărilor lor, și așa fiind, ei primesc ca bun ceea-ce vîd repeșindu-se sau practicându-se ca bun. Cine n'a auzit, de pildă, zicându-se : în politică e alt-ceva ca în viața privată ; prin aceasta voind a se spune că nu tot în politică se poate judeca de or-cine, fie el om or-cât de superior ca inteligență și ca cunoștință.

Se poate în unele să fie așa ; poate chiar în multe. Dar a lua această afirmare ca adevărată fără excepțiune, este greșea. Suntem dintre acei cari nu se dau în latură d'a spune că practica nu în tot-d'auna dă deplina satisfacțiune celor cari nu știu de cât ce cunosc din teorie. Admitem că sunt cestiuni de oportunitate cari necăjesc pe omul de teorie, cari însă nu surprind deloc pe omul de practică. Dar suntem departe de acei cari socotesc că practica în ale politicei este o șarlatanie.

Nu credem că în linia noastră de purtare ni se va imputa că n'am ținut seamă de asemenea considerațiunii. De aceea nu ne-am sfiit niciodată d'a spune celor ce dețin astăzi puterea că nu sunt corecți în purtarea lor ; că, dacă sunt sinceri, nu au calitățile necesare pentru a ocupa cu demnitate pozițiunea ce au în Stat ; iar că, dacă nu sunt sinceri, sunt niște șarlatani politici.

Una din ideile greșite cari turbură capetele multora este aceea că e permis unui guvern să dea profitie nemeritate și chiar ilicite partizanilor săi. Și scandalul produs în această privință de actualul guvern a mers departe. Diurne peste diurne, hatiruri peste hatiruri, au făcut pe public să privească pe oamenii dați la ale politicei ca pe niște întreprinzători

de afaceri în paguba țării. Este natural ca un guvern să se înșele, să dea unui membru al partidului din care este eșit o importanță pe care nu o merită ; este însă o limită de toleranță, peste care guvernul actual a trecut de mult și acum se găsește departe de densa. S'a produs ast-fel o atmosferă de corupțiune care desgustează pe or-ce om onest.

Și bărbații noștri politici cari conduc ast-fel interesele țării se dau de oameni superiori. Ei zic : nu ne oprim de pedicile ce ar ține în loc pe comunul muritorilor.

I vom întreba : de ce ? — Câștig și pagubă ; de oare-ce păgubiți moralitatea publică, ce dați în loc ?

Răspunsul îl dă or-cine : e pagubă fără câștig. Ce se păgubește se vede, ce se câștigă nu se vede pentru că nu are ce să se vadă.

Mai întei, incapacitatea guvernăntilor actuali este evidentă : privească cine-va cum e compus ministerul și se va convinge de modul cum sunt administrate interesele țării. La interne d. Radu Mihaș ; la finanțe d. C. Nacu ; la domeniul d. V. Gheorghian ; la lucrările publice, d. S. Aurelian. Iată patru ministere cum sunt ocupate ; putea-va ministrul de interne să fie la înălțimea situațiunii, să pue în acord instituțiunile ce avem cu caracterul populațiunii acestei țări, dînsul care nu a probat alte calități decât acea d'a avea abilitate în lucrurile comune ale vieții și pe care a dobîndit-o în viața de societate ?

Putea-va d. C. Nacu să administreze finanțele țării, în perioada de încercătură în care le-a virit nepriceperea guvernăntilor roșii ? Eū socotesc că actualul ministru de finanțe nu merită să fie nici șef de biuro în ministerul ce sărăcia partidului condus de d. I. Brătianu i-a încredințat.

Dar d. Gherghian ? Nu credem că conducerea unor intrigi colectiviste în Iași i-a dat calitățile necesare pentru a organiza munca națională.

Cât pentru d. Aurelian, ocupațiunea la care s'a dat toată viața sa nu l-a preparat deloc pentru înțelegerea cestiunilor ce are a rezolva la ministerul lucrărilor publice.

Și or-câtă asprime s'ar arăta pentru necapacitatea majorității membrilor actualului Cabinet nu este nedreaptă. Acești miniștri sunt incapabili peste gradul ce permite gradul de cultură în care se găsește astăzi țara. Unsprezece ani de guvernare a sărăcit prea mult partidul condus de d. I. Brătianu, ajuns astăzi partidul I. Brătianu. Părăsirile succesive ce a avut să sufere acest partid într'o perioadă atât de lungă l-a adus la sărăcie, la neputință. Este de prisos d'a cerceta cauzele acestor părăsiri, dacă ele sunt pentru onoarea partidului, dacă sunt indiferente, sau dacă sunt pentru rușinea lui după cum credem noi ; faptul este că acest partid e sărac în oameni capabili.

Cine a rămas sprijinitor al guvernului ? Un avocat adunător de diurne și de alte câștiguri. Un arendaș pășuit. Un om care l'vez bine că vorbește cu inima întristată.

Iată dar că câștig nu poate fi

pentru țară din guvernarea colectivită.

Să vedem acum paguba. Am spus că interesele materiale ale țării sunt reu administrate. Moralitatea publică este reu decăzută cu spectacolul ce'l ofere colectivitatea ce ne guvernează, colectivitate numită acum în genere colectivitate de interes.

Dar mai este ceva. Idealul omului de Stat luminat trebuie să fie : întemeerea încrederii națiunii în instituțiunile ce i s'a dat prin împrumutare. Prin batjocorirea acestor instituțiunii se va da această încredere ? — și aci nu este în joc numai o cestiune de progresare ; este mai mult. O națiune este cu atât mai fericită cu cât are o individualitate mai hotărîtă, avînd un trai regulat, o viață conștientă de sănătatea ei. Elveția este un model în această privință. Și în situațiunea noastră, o asemenea considerațiune are o importanță capitală.

Deci, jurnalele guvernamentale să ne lase în pace cu repeșitele lor afirmări că guvernul actual este tare : el este slab, existența lui este pentru paguba țării.

CRONICA ZILEI

In cursul săptămănei trecute, Majestățile Lor au bine-voit a întruni la dejun și prânz, pe d. I. C. Brătianu, președinte al consiliului ; pe d-nii miniștri Sturdza, general-adjutant Radu Mihaș și Nacu cu doamna Nacu ; pe principele D. Ghica, președinte al Senatului ; pe Excelențele Lor d-nii de Cotoaul și marchis del Moral, miniștri ai Franței și Spaniei ; pe d. baron Mont de Beaufort Varhegyi ; pe d. Marinovits, însărcinat de afaceri al Serbiei ; pe d. general E. Arion, inspector general al artileriei ; pe d. C. Boerescu, senator, cu doamna ; pe d. Gr. C. Cantacuzino ; pe d. doctor C. Cantacuzino cu doamna, pe d. baron de Macchio, secretar al Legațiunii austro-ungare ; pe d. baron Weber d'Ebenhof, atașat pe lângă Legațiunea austro-ungară ; pe d. Koumanoudi, atașat pe lângă legațiunea Serbiei, cu doamna, precum și mai multe alte persoane de distincțiune aflătoare în Sinaia.

Oficialul de azi publică regulamentul de aplicațiune al legii pentru înființare de spitale rurale.

Ministrul nostru de externe e pe drum spre București, de la Constantinopol.

D. Sturdza, ministrul instrucțiiei publice, s'a întors de la Sinaia.

D. Radu Mihaș, ministrul internelor, s'a întors în Capitală, de la moșie.

D. Gheorghian, ministrul agriculturii, vizitează unele păduri ale Statului căutate în regie.

D. Aurelian, ministrul lucrărilor publice, a plecat în streinătate.

Ni se comunică trista veste că tatăl d-lui Ferechide, ministrul de externe, e greū bolnav.

D-lui procuror general Populeanu i s'a acordat concediū până la 6 August. — In timpul acestui concediū locul d-sale la Curte el va ținea d. procuror Cociaș.

In București s'a format un comitetet, prin inițiativa d-lor Petre Ioanide arendașul moșiei Bolintinu-din-Deal, Ion S. Rădulescu, Alex. Elefteriu, și N. Rădulescu, în scopul de a aduna suma trebuitoare pen-

tru ridicarea unui mic monument de marmora albă poetului nostru Bolinteanu. Monumentul va purta bustul poetului. Se va face și un griaș împrejur.

In divisiunea administrativă a ministeriului de interne se află vacant un post de copist. Concursul în ziua de 1 August. Concurenții vor trebui să posede diploma de baccalaureat și să aibă o scriere corectă și caligrafică.

Consiliul sanitar superior a acordat d-lui doctor Dimitrie Miloș dreptul de liberă practică a medicinei în țară.

Luându-se dispoziția ca, odată cu începutul viitorului an școlar, să se înființeze o școală în comuna Balcița, județul Mehedintzi, ministerul publică concurs pe ziua de 1 Septembrie, pentru ocuparea ei cu un învățetor provisoriu.

Concursul se va ține în Turnu-Severin, înaintea comisiunii ce se va institui la timp.

De la 1 pînă la 10 Septembrie se va ținea concurs pentru locurile vacante de bursieri în internatele Statului.

Locurile vacante sunt :

In internatul liceului S-tu Sava din București, 4.

In internatul liceului Mateiu-Basarab, 4.

In internatul liceului din Iași, 36.

In internatul liceului Carol I din Craiova, 10.

In seminarul central din București 16

In seminarul Veniamin din Iași 13.

In seminarul din Roman, 16.

In seminarul din Huși, 6.

In seminarul din Galați, 31.

In seminarul din Buzău, 19.

In seminarul din Cuzet-de-Argeș, 12.

In seminarul din Râmnicu-Valcei, 13.

In școala centrală de fete din București, 17.

In școala centrală de fete din Iași, 17.

In școala centrală de fete din Craiova, 24.

Dispozițiunile legii asupra instrucțiunii privitoare la asemenea concursuri sunt :

Art. 166 al 2. Materiele concursului vor fi obiectele de studiu ale claselor inferioare celei în care candidatul voește a fi admis.

Art. 167. Concurenții se vor înscrie de mai înainte în registrul depus la cancelaria liceului și părinții sau corespondenții lor, vor depune actul candidaților de naștere, actul de vaccinare, sau dovadă că au zăcut de vîrsat, actul de învățaturile ce vor fi făcut, precum și un act de nașterea părinților, 1) ori de serviciile lor publice.

Art. 168. Se vor primi concurenții dupe etatea lor, așa în cât pentru clasa I, vor concura cei între 10 și 12 ani ; pentru clasa II între 11 și 13 ani ; pentru clasa III între 12 și 14 ani și așa mai departe.

In ziua de 20 August la orele 3 d. am. se va ține licitație publică cu oferte sigilate, în localul administrației salinelor Tergu-Ocna (Bacău), pentru darea în întreprindere a construirii unui atelier de ferărie la acele saline.

Concurenții, pentru a fi admiși la licitațiune, vor trebui să depună o garanție de 5 la sută din prețul ofertei.

Se vorbește, zice *Epoca*, că la direcțiunea C. F. R. s'ar fi descoperit mai multe abuzuri comise de un funcționar, care găsise cu cale a efteni drumul pentru streinătate, inchiriind biletele de legitimație a le căilor ferate din streinătate ce acele direcțiuni acordau gratis sau cu prețuri reduse funcționarilor pentru călătoriile lor.

Dacă se va adeveri numirea unei anchete, vom afla lucruri frumoase.

1) Acest act va fi însoțit de un certificat din partea casieriei generale de județ, prin care să se constate ce dări anume plătesc în coprinșul județului în care și au domiciliul părinții aspiranților,

Se dau în întreprindere reparațiunile necesare la cheiul de lemn din portul Călărași. Valoarea lucrărilor de reparațiune dupe devis se urcă la suma de 3,925 lei, 30 bani. Adjudecarea va avea loc în ziua de 24 Iulie 1887, orele 4 p. m., la ministerul lucrărilor publice și la comitetul fondului de jumătate la sută al porturilor din Ialomița (prefectura.)

Fiind necesitate pentru manutanța armatei de 3500 chile, građ în greutate de la 58 lire în sus, ministerul de război vestește că se primesc oferte până la 1 August, însoțite de proba građului, la direcțiunea administrativă din acest minister.

Ofertele vor arăta locul unde se poate face predarea građului.

La 1 Septembrie, orele 9 de dimineață, se va ține licitație cu oferte sigilate, la cancelaria corpului I de armată, casele Solomon, în orașul Craiova, pentru aprovizionarea manutanței militare din Craiova cu făină necernută necesară de la 1 Octombrie 1887 și până la 1 Octombrie 1888.

Ca să fie admis la licitație trebuie să prezintă recipise de plata contribuției către Stat, un certificat al primăriei, în care să se arate moralitatea concurentului, precum și o garanție de lei 8,000, în numerar sau în efecte de ale Statului sau societăților garantate de Stat, și care va rămânea la corpul de armată până la achitarea definitivă a contractului.

DECRETE

S'au făcut următoarele numiri și permutări în personalul serviciului penitenciar:

D. Teodor Negruți actual șef de ambulanță penitenciară, în postul de șef al biroului corespondenței în direcția generală a închisorilor, în locul d-lui C. I. Săulescu, rămas în disponibilitate. — D. Vasile Tănăsescu, în postul de șef de ambulanță penitenciară în locul d-lui T. Negruți trecut în altă funcțiune. — D. Alexandru Macri, fost ajutor de grefă, grefier-comptabil la penitenciarul Mărgineni, în locul d-lui Dimitrie Mirodeanu destituit. — D. G. I. Ioanițiu, actual grefier comptabil la arestul curților din Craiova, în aceeași calitate la asilul de infirmi Răchitoasa, în locul d-lui P. B. ne, pus în disponibilitate. — D. George Dumbravă în postul de grefier-comptabil, la arestul curților din Craiova, în locul d-lui G. I. Ioanițiu, transferat. — D. Luca Manovică în postul de director al arestului preventiv din județul Constanța.

D. George Frunză, absolvent cu certificat al școlii polytechnice din Zürich, actualmente în serviciul căilor ferate ale Statului, se admite în corpul de conductori și ingineri, civili al Statului, cu građul de elev-inginer.

Se deschide pe seama ministerului cultelor și instrucțiunii publice un credit suplimentar de lei 4,000 pentru a se repara mai multe monastiri din județul Vâlcea.

Câte-va cuvinte asupra cetății Alba-Iulia (Karlsburg)

Această cetate de deposit este așezată în apropierea liniei celei mai însemnate, ca linie de împedecare în Transilvania, râul Mureș, și de drumul ce duce spre Arad.

Posițiunea geografică a acestei cetăți face ca ea să poată deveni obiectul operațiunilor unui adversar venit din România; însă fiind situată în partea vestică a Transilvaniei ea nu va juca un rol important de cât atunci când inamicul înaintând prin valea Târnavet-mari (Gr. Kochel) ar ajunge în zona ei de acțiune.

Aceasta cetate închide liniile care duc din valea Jiului (Schil) prin pasul Vulcan sau pasul Surduk și prin valea Streiului (Strel passe) în valea Mureșului; ea este legată cu frontiera austro-ungară prin calea ferată Alba-Iulia Fiski-Petroșani, ceea ce permite o grabnică și sigură întărire a apărătorului în pasul Vulcan sau Surduk.

Se crede că cu greu niște forțe însemnate ar trece prin aceste pasuri și pentru motivele următoare:

1) Din cauza rețelilor mijloace de comunicațiune și de adăpostire.

2) Pentru că, presupunând chiar că inamicul, dispunând de forțe numerice superioare, își alege două linii de operațiuni, totuși el își va îndrepta mai mult forțele sale spre Brașov combinând cu aceasta și un atac al corpului 4 (din Iași) spre frontul Estic, sau, ceea ce e mai probabil, va căuta a înlesni înaintarea Corpului I prin pasul Turnul Roșu, și se vede prin urmare că ar trebui să trimită numai corpuri de observațiune spre pasul Vulcan și Surduk, care se află la o depărtare de 10 poște de calea Turnul Roșu, având de scop de a distruge linia ferată Alba-Iulia-Arad.

Să examinăm acuma influența ce ar avea această cetate pentru o presupusă linie de înaintare a inamicului.

a) Linia ce duce spre Brașov prin valea Târnavet Mari și de la Teuși (Tovis) în valea Mureșului spre Aiud (Nagy-Enged) Turda, Cluj, intră abia după ce trece de Teuși (Tovis) în zona cetății, și numai atunci inamicul ar putea avea amenințat spatele și linia sa de retragere prin un atac iute din Alba-Iulia.

b) de la deșeușul Turnul Roșu, sau mai bine de la Sibiu și până la Alba-Iulia este o distanță de trei marșuri mici sau două marșuri forțate; deci dacă Alba-Iulia ar avea o garnisonă suficient de mare ar putea să atace în flanc și spate pe inamicul ce ar detașa din Turnul Roșu în valea Târnavet-Mari, spre Sibiu în direcțiunea Copșa-mică (Kis-Kapus); însă cetatea nu va putea dispune de o asemenea forță, și apoi inamicul fortificând pozițiunea de la Dealu-Săucilor (Szeesler-berg) s'ar putea opune cu succes.

Dacă acum apărătorul ar fi complet bătut și și-ar alege un ultim refugiu în Alba-Iulia (Karlsburg) care ar fi modificată după modelul cetăților moderne, catastrofa nu ar fi evitată de cât pentru un timp relativ mai mult sau mai puțin scurt, căci calea ferată spre Arad s'ar distruge de inamicul ce ar înainta prin Sibiu și Vințu. Calea

ferată spre Alba-Iulia fiind ast-fel distrusă, forța principală a inamicului în valea Târnavet-Mari și flancul drept în valea Mureșului și priu urmare aducerea materialelor și reprovizionarea fiind imposibilă, Alba-Iulia ar trebui să capituleze.

Însă când din cauza unei înaintări a inamicului în valea Târnavet-Mari nu s'ar mai putea întreprindea șoseaua prin Șeica-Mare spre Copșa-mică, apoi Alba-Iulia s'ar părea nemerită pentru o retragere escentrică.

În cazul unei apărări a Mureșului, Alba-Iulia ar fi un bun punct de sprijin al aripelor drepte

Deci, în resumat, mărirea Albei-Iulia cu un cerc de forturi detașate n'ar fi tocmai la locul ei, și vom arăta că posedă chiar și defecte tactice. În adevăr ea este inconjurată de înălțimi care se află la o distanță de densa egală ca bătea tunului de câmp, așa că aceste forturi odată căzute în mâna inamicului în urma unui atac regulat, Alba-Iulia n'ar fi de loc ferită de un bombardament. — Rev. Arm.

OFITERII DE REZERVA

Următorii ofițeri de rezervă din corpul II de armată se concentrează la corpurile de trupă pentru instrucție, de la 20 Septembrie până la 15 Octombrie, ast-fel:

La batalionul 3 vânători, reședința Sinaia. — Locotenentii Nicolae Alexandru, Rădulescu Anghel Teodor, Mănculescu Mihail. Sub-locotenentii Teodorescu G. Dimitrie și Bolinteanu Alexandru.

La regimentul 2 linie, reședința București. — Locotenentii Serăteanu Constantin, Urășteanu Dimitrie. Sub-locotenentii Coșoiu Vasile, Costinescu Eugenii, Săulescu Ștefan, Limburg Alexandru, Petraru Teodor, Bașni Constantin, Brătianu D. Dan.

La regimentul 4 linie, reședința București. — Locotenentii Savu Scarlat, Nicolaidis Constantin și Panait Gheorghe. Sub-locotenentii Georgescu Șerban, Băicoianu Constantin, Mihalcea Alexandru, Polter August, Lambru Ștefan și Popescu Teodor.

La regimentul 5 dorobanți, reședința Giurgiu. — Sub-locotenentii Popovici C. Gheorghe, Iiiescu Gheorghe și Hurmuzescu Dragomir.

La reg. 6 dorobanți, reședința București. — Sub-locotenentii Staicovici D. Nicolae, Parisianu Alexandru, Cantacuzino Ion și Protopopescu Constantin.

La reg. 7 dorobanți, reședința Ploști. — Sub-locotenentii Mihăilescu Petre, Parisianu G. Paraschiv, Nicolae I. Constantin, Leordeanu Gheorghe, Stroescu Ioan.

La reg. 20 dorobanți, reședința Turnu-Măgurele. — Sub-locotenentii Spiru Parapeanu, Grigorescu Sava, Roman Pașcan.

La regimentul 21 dorobanți, reședința București. — Locotenentii Ghika I. Scarlat. Sub-locotenentii Ion Marinescu Gheorghe și Vlădescu Dimitrie.

La regimentul 22 dorobanți, reședința Târgoviște. — Sub-locotenentii Tătărăscu Aurel G., Matache Atanasii și Meitani Ștefan.

La regimentul 23 dorobanți, reședința Călărași. — Sub-locotenentii Boreanu Teodor, Străteanu Gheorghe și Marinescu Constantin.

La regimentul 30 de dorobanți, reședința Câmpu-Lung. — Sub-locotenentii Hagi Pandele Anghel, Popescu Alexandru și Hagiescu I. Miriște.

La regimentul 1 de roșiori, reședința Slobozia. — Locotenentii Bălăceanu Constantin și

Costaforu Constantin. Sub-locotenentii Alecsandru Alexiu, Dobrescu Panait, Halbon Alexandru, Coghăniceanu Constantin, Răceanu Ralea și Prăjescu Nicolae.

La regimentul 2 roșiori, reședința București. — Locotenentii Bălăceanu Grigorie și Petrescu Dimitrie. Sub-locotenentii Grădășteanu Ioan, Filipescu Nicolae, Mărgăritescu Ștefan, Săulescu Ion, Ghidionescu D. Ion, Bibescu N. Nicolae.

La regimentul 3 călărași, reședința București. — Locotenentii Ioanidis Alex. Dimitrie și Dumitriu Dimitrie. Sub-locotenentii Filiti Gheorghe, Lipati Atanasie, Berlescu Constantin, Vernescu Constantin, Vișan Lascăr Ioan și Zotescu N. Nicolae.

La reg. 4 călărași, reședința Ploști. — Locotenentul Petrescu Emil. Sub-locotenentii Gogălniceanu Ion, Cupa Victor, Sabovici Baranga Alexandru, Cornea Nicolae, Porumbaru Alexandru, Beculescu Ion, Cătărgiu Pavel și Popovici Nicolae Gheorghe.

La reg. 10 călărași, reședința Giurgiu. — Locotenentul Tranch Alfred. Sub-locotenentii Bujor G. Paul, Crețeanu G. Gheorghe, Ghika Nicolae, Dărăscu N. Ion, Manu Constantin, Racotă Alexandru, Solacolu D. Ion, Nicolae San-Marin.

La reg. 2 artilerie, reședința București. — Locotenentul Maximilian Vegener. Sub-locotenentii Scorțeanu Alexandru, Mihail Tănăsescu, Ion I. C. Brătianu, Davila Alexandru, Simionescu Nicolae, Niculescu Leopold, Neguici Mihail.

La reg. 6 artilerie, reședința București. — Sub-locotenentii Urlăteanu Grigorie, Mihail Răcivan, Mițescu Nicolae, Andronescu I. Xenofont, Stănculescu Gheorghe, Zane Nicolae, Constantin I. Brătianu.

AGRICULTURA ÎN TRANSILVANIA ȘI UNGARIA

Clasa agricultorilor este fără îndoială cea mai numeroasă — nu numai la noi români, ci și în țara noastră — în Europa. Și dacă se mai poate afla astăzi pe suprafața globului pământesc vr'un popor neagricultor, apoi aceasta de sigur este a se căuta în relațiunile lui topografice sau în climă.

Utilitatea ce agricultura aduce nu numai agricultorilor, ci omenirii întregi, a făcut ca cu această ocupațiune să se cuprindă cele mai multe brațe. Și nici că e mirare! când natura răsplătesce cu atâtă avuție agricultorilor laboarea lor. Ce ar fi oare de omenine, când s'ar neglija această ocupațiune? Cea mai groasă miserie ar lua locul atât în casa agricultorilor, cât și în a industrișilor, comercianților și amployaților, pentru că în genere e cunoscut, că precum soarele încălzește, luminează și fecundează întreg globul pământesc, întocmai asemenea este și agricultura.

Au fost epoce, când agricultura a fost isbită fie de unele elemente naturale, ca secetă, inundații sau grindină; fie de daune cauzate prin războaie sau insecte — și consecințele le au simțit nu numai agricultorii, ci și celelalte clase de locuitori.

Am avut ocaziune a auzi în timpul din urmă nu numai din gura multor agricultori, ci și de prin ziarele noastre periodice, că clasa agricultorilor din an în an scade și se împuținează. Și că starea la mulți agricultori este mai vitregă astăzi, ca pe timpul feudalismului, când se făceau câte două sau patru zile pe săptămână robotă (clacă) domnului pământesc — după cum era sesiunea de mare ce i se da spre cultivare — ba pe unele locuri se mai da și zeciuială din toate produsele agricole.

Cercetând mai de aproape asupra stărei agricultorilor din Transilvania și Ungaria, tocmai mi-a venit în mână ziarul Observatorul ce apărea la Sibiu în anul 1883 sub redacțiunea eruditului nostru publicist și literat G. Bariț. În numărul 2 și 3 ziarul citat ne servește cu date foarte interesante în privința aceasta. În speranță, că și din parte-ne vom face un serviciu bun lectorilor Economiei Naționale lăsăm să urmeze câte-va date foarte instructive din Nr. 3.

*Să vedem ce zice statistica, cea tirană crudă a minciunilor, despre starea populațiunii rurale. N'avem de cât să comparăm diferența de periodul de 10 ani.

*Din numărătura de la 1 Ianuarie 1870 a eșit, că în Ungaria, Transilvania și cu Fiume din populațiunea întreagă se ocupaseră până atunci numai cu agricultura 4,338,621 suflete.

*Din numărătura de la Ianuarie 1880, adică după 10 ani, agricultorii acestor țări sunt numai 3,669,117 suflete, în urma cu 669,504 mai puțin de cât înainte cu alți 10 ani.

*Ce s'au făcut acei agricultori după 10 ani? Din țară n'au emigrat atâția, ci neașemnat mai puțin, 27% din populațiunea rurală nu au eșit din țară; apoi dară ce s'au făcut? Cei mai mulți pierzându-și moșioara avută în sat, sau în urmarea sărăcirii pe vre-o cale normală, sau ceea ce se întâmplă mai des, prin răpire hoțască, adică prin usurăria, prin procese urbariale, ori în căruciuma jidovească, s'au mutat la cetăți și orașe, ca să ducă acolo viață de proletari, adică muncitori de zi, grădinar, cărători, servitori.

*Următoarele două tabele comparative sunt foarte instructive.

*În anul 1870 s'au aflat în Ungaria și Transilvania:

Proprietari de pământ mic și mare	1,631,071
Arendatori de moșii mari și mijlocii	46,317
Deregători (intendenți, provisorii de moșii)	14,861
Servitori cu anul (simbriași)	1,332,080
Zileri (lucrători cu zia, proletari)	1,314,293
Ajutători din familie nu s'au numărat	—
Suma	4,338,620

*În anul 1880 s'au aflat:

Proprietari numai	1,133,086
Arendatori	22,236
Deregători	10,923
Servitori	518,814
Zileri	783,748
Ajutători din familie	1,200,610
Suma	3,669,117

Așa dar în 10 ani au scăzut:

Proprietarii cu	497,985 sau 30.7%
Arendatori cu	24,081 sau 51.9%
Deregătorii cu	3,937 sau 26.5%
Muncitorii cu	143,201 sau 6.9%

*Din toate aceste țifre cea mai fioroasă este 497,985. În 10 ani, între anul 1870 și 1880 cu atât au scăzut numărul proprietarilor de pământ în Ungaria și Transilvania. Că au scăzut arândătorii, deregătorii și servitorii nu ne mirăm; aceste scăderi trebuia să urmeze firește din țifra principală.

*Disparu'au proprietarii, sau numai proprietățile? Cum veți lua: una și alta. Nu că proprietarii au perit, dară dintre sătenii câte 10, 20 — 50 înși, sărăciți până la sapă de lemn, toate pământurile lor au ajuns în mâna unui singur om, creștin sau jidan, boeriu sau clocoiu, usurar sau chiar om cu frica lui Dumnezeu, care însă a dat peste căie o comună locuită de oameni soiți rău, lenși, bețivi, semi-sălbatici și oameni bunți și muncitori, loviți însă de cele mai cumplite desastre, de foc, de inundații de câte 4 — 5 ani sterpi. Ce erau să facă acei locuitori? Unii ca și alții peritori de foame, ceia din vina lor, aceștia nu mai șie nimeni pentru ale cui păcate, pentru ca să

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 22 Iulie 1887 —

CONVORBIRE ȘTIINȚIFICĂ

Curățirea aerului de pulbere cu ajutorul electricității.

Se caută a se face o nouă aplicațiune a electricității. Cu ajutorul descărcărilor electrice, s'a putut obține curiosul rezultat d'a curăți complet aerul de pulbere ce ține în suspensiune, a'l filtra așa de bine, după câte se spune, ca și când ar fi trecut prin mai multe bucăți de bumbac. Această proprietate a electricității poate aduce neșesit mari servicii industriei și igienei în genere. De exemplu, în unele fabrici și uzine este de mare interes d'a curăți atmosfera de pulberile ce se îngrămădesc într'însa.

S'a făcut în această direcțiune experiențe de dd. Tyndall, lord Raleigh, Clarke, Aitken, și mai cu seamă de d. Lodge. Toată lumea șie că e de ajuns ca un fascicul de lumină să pătrundă într'o cameră puțin cam întunecoasă pentru ca să se vadă imediat apărând în lungul razelor

întunecoase pulberea care este prin aer. D. Tyndall a recunoscut, acum 17 ani, că dacă dedesubtul fasciculului luminos se așează un corp cald, îndată ne arată în coloana de pulbere intervale negre. D. Tyndall explică faptul zicând că căldura produce un curent care goneste aerul mai iute de cât pulberea și că aerul, curățindu-se ast-fel, se desparte de particulele în suspensiune. Mai târziu, savantul englez a odmis că pulberea era arsă pe corpul încălzit.

Aceasta dublă explicațiune era insuficientă. D-nii Clarke și Aitken au băgat de seamă într'adevăr, că umplând un cub metallic cu apă puțin încălzită și punându'l în coloana de pulbere, regiunile negre apăreau și în acest caz; aici însă curenții ascensionali erau aproape nuli și temperatura nesuficientă ca să ardă pulberea; d'almințer este în pulbere o parte care este minerală și care nu se poate consuma. Fenomenul trebuie dar altfel explicat; se poate totuși zice atât, după experiențele d-lor Clarke și Aitken, că corpurile calde resping pulberea și că corpurile reci o atrag.

Aceasta idee nu se emite pentru prima oară; este multă vreme de când d. Faye a admis că corpurile calde au o forță repulsivă proprie și acest astronom explică proiecțiunea coadelor de comete în partea opusă soarelui prin forța repulsivă ce exercită căldura astrului asupra materiei cometare.

Or-cum, dacă într'un mare balon de sticlă se așează la centru un cub ce se poate alimenta cu apă mai mult sau mai puțin caldă, dacă se umple balonul cu fum, fum alb dat prin arderea magneziului, fum

mult de tutun, eată ce se vede când se luminează tare fumul cu un fascicul de lumină. Până ce cubul este rece, fumul cade pe suprafața lui și aderența pulberii este bine văzută. Se încălzește; îndată se formează o bandă obscură d'asupra cubului, pe urmă se desparte din când în când beșicî întunecoase. Aerul care s'a purificat la contactul cu cubul cald formează o atmosferă curată, și beșicî de aer curățite de pulbere se ridică. Mai bine încă, pulberea aderență la suprafața cubului o părăsește și merg de se depun pe sticla rece a balonului.

Influența căldurii apare și mai limpede în experiența următoare: Se introduce în mijlocul unui recipient plin de pulbere în suspensiune o oglindă rece și o oglindă foarte caldă. După câtă-vă vreme, se scoate cele două oglinzi, cea caldă a ramas curată, a doua este acoperită cu pulbere. Dacă pe lângă un fir de platină roșit se face să treacă aer încărcat de pulbere albă de magnezie, se vede pulberea ridicându-se aproape de firul incandescent, apropiindu-se, pe urmă depărtându-se brusc. Fără ca să insistăm asupra acestor amănunte se poate spune că corpurile calde depărtează de densele pulberile care merg de cade pe corpurile reci.

D. Lodge a avut ideea să izoleze pe sticlă un corp cald în mijlocul unui balon scuturat de pulbere și a făcut să treacă descărcări electrice între corpul cald și pulbere. Efectul a fos că pulberea gonită de căldură a fost atrasă de electricitate, or care ar fi sensul descărcării; ea revenea pe corpul cald, după ce au fost gonite

și toată pulberea din balon păreasa aerul pentru a cădea pe corpul cald și așa de complet în cât aerul a fost în curând curățit de pulbere. Acest rezultat nu probează că d'scărcările electrice ia aerului or-ce pulbere în suspensiune?

În 1884, d. Lodge a făcut o comunicațiune întinsă în această privință. Densul a arătat auditorilor săi un balon plin cu fum alb ce magnezie. Acest fum se ține de obicei ore întregi în stare de nor. Dar d. Lodge a introdus în balon un virf metallic care comunica cu o bobină Ruhmkorff și a făcut să funcționeze bobina îndată fumul a început să se invirtească repede ca o trombă; norul s'a împărțit în șuvițe și fulgi pe urmă totul s'a depus pe fundul balonului; după câte-va secunde nu se mai vedea urmă de fum.

Această experiență s'a repetat în mai multe rânduri asupra unor fumuri întinse de hârtie arsă, de fum de tutun, în camere de dimensiuni obișnuite, și în tot-d'auna electricitatea a curățit în câte-va minute.

Rezultatele obținute de d. Lodge au avut resumat. Un industriaș englez, d. A. Walker, topitor și rafinator de plumb, a avut cunoștință de deșele. Rafinatorii de plumb se împiedică de o greutate care n'a putut fi rezolvată până acum: ei nu pot condensa vaporii de plumb din furnalele lor; s'au încercat multe dispozițiuni, și a trebuit să se ție tot vechea metodă, care consistă în a face să circuleze fumul în camere și canale lungi. În uzina d-lui Walker, canalele au trei kilometri de lungime și precipitarea plumbului tot nu e completă.

D. Walker a fost autorizat de d. Lodge să încerce procedul său. Mașinile electrice au dat periodic descărcări în mijlocul atmosferii albe de fum plumbie. Fumul s'a precipitat așa de complet în cât sistemul a fost adoptat definitiv în uzina.

Se poate trage din cele ce proced oarecăr deducțiuni din un interes general. Am pus în relief două puncte optuse: influența căldurii asupra pulberii și acțiunea electricității. Asupra influenței căldurii nu vom insista, se poate însă observa că eara corpurile care sunt susceptibile d'a se răci mai mult, ca metalele, oglinzile, marmura, opresc mai mult pulberea.

Acțiunea electricității trebuie să atragă toată atențiunea. Este greu de explicat, dar se poate bănui lesne, întrebându-ne ce poate să aibă pentru igienă și terapeutică Pulberile sunt în genere superătoare; sunt chiar pulberi toxice în unele industrii. O măsură atât de energetică ca electricitatea este de mare preț în fine aerul din apartamentele noastre poate fi iute filtrat și curățit prin câte-va descărcări electrice. Până acum nu șim să se fi dat toată aplicațiunea ce se poate erede, pe baza experiențelor enumerate.

nu piară de foame și de golătate, mai întâi își vindură vitele una câte una, iar după ce își dederă și boii, ne mai având cu ce și lucra pământul decât numai cu sapa și cu săpuiul, începură să vinză din aceasta, căci gura cere și copilașii sar pe pereții de foame. Mulți, foarte mulți n'au ajuns ca să le vinză ei, le-au vindut judecata și executorii, fără a-l întreba pe ei. Pe această cale moșioarele sătenilor de câte 5, 10—15 jugăre ajunseră la câte un singur proprietar, sau cel mult la 4—5 inși, așa în loc de 50 au rămas câte 5 proprietari.

Intr'adevăr, că cauzele arătate de Bariț și astăzi, după 4 ani, sunt tot aceleași. Unele însă au rămas neatînse de d-sa.

Elementul român din Transilvania și Ungaria—grația vitalității sale—s'au sporit față cu cele-lalte naționalități, cu mult mai tare. Inmulțitu-s'au oare și proprietățile? Nici vorba! Din contră ele s'au mai parcelat și împuținat;—câci dacă un proprietar mic a avut 4—6 fiu pe toți l-au lăsat la agricultură, ast-fel mica proprietate s'au divizat și mai tare, în cât nu au mai putut satisface trebuințelor de toate zilele.

Asemenea s'au înmulțit—de un timp încoace—in măsură cu mult mai mare și peșele sătenilor noștri. Pe când mai înainte atât contribuțiile către Stat și comuna erau foarte mărginite, astăzi ele sunt destul de urcate. Apoi trebuințele familiare mai înainte nu erau așa pretentive ca astăzi. Toate vestimintele—cu puține excepțiuni—se făceau în familie. Astăzi, multă-mită civilizațiunii moderne, vedem că și sătenii noștri sunt îmbrăcați de la cap până la picioare tot cu vestiminte de cumpărat. Va să zică n'au înmulțit peșele în mod vădit, fără ca mână în mână cu ele să ni se fi urcat și veniturile. Sau cum zice un celebru economist că: "producem ca sălbaticii și consumăm ca civilizații, 1).

Ioan Georgescu.

ECOURI STREINE

Un guvernator brutal. — Din Odesa se anunță, că guvernatorul de acolo al orașului, vice-admiralul Zelony care era vestit de mult prin purtarea sa neomenoasă față cu toată lumea, a pășit-o în fine și el. Nu de mult Zelony a insultat și pe doi englezi, pe profesorul Dillon și pe amicul acestuia O'Mahony, pe un vapor. Dillon și amicul său se așezaseră din întâmplare lângă acel guvernator tiran, fără să-l cunoască. Zelony se răsti la Englezii zicându-le să își caute alt loc și în urma refuzului lor, el îi amenință și arestă pe Dillon. Aceasta nu i se prinse d-lui Zelony. Din ordinul guvernatorului general el trebui să ceară scuze Englezilor și e probabil că va fi destituit.

Panică în circ. — Circul Truzzi din Rîbinsk a fost atacat nu de mult de o ceată de hoși în timpul unei reprezentații, la care asistau ca la 800 persoane. Circul are o ieșire principală și 2 laterale pentru publicul din galerii. Pe la miezul nopții cineva strigă: «Foc!» Se făcu o învalmășeală mare; când cel din galerie năvăliră spre uș, le găsiră încuiate din afară. Lumea pătrunse în parter. Aci se produse o înghesuială teribilă, căci toți se grămădiră la ieșirea principală. S'a constatat în fine, că niște hoși din afară au strigat foc, precum și complicită lor din înăuntru. Se înțelege, că tot acești pungași încuiaseră ușile. Alte amănunte lipesc.

Boulanger. — Generalul Boulanger a dăruit mașinistului și fochistului locomotivei Nr. 132, cu care a plecat din Paris la 30 Iunie, precum și celor doi sergenți de oraș ce i-au dat ajutor spre a se urca în locomotivă, ceasornice de argint, pe care stău scrise aceste cuvinte: «Souvenir de la manifestation de la gare de Lyon 12 Juillet. —Le général Boulanger».

Turburări. — La deschiderea bucătăriei populare, unde se împart mâncări gratis, s'au întâmplat escese grave în Catania. Ca la 4000 persoane au voit să asalteze localul. S'a făcut o zăpăceală îngrozitoare; un copil a fost turtit și a rămas mort; s'au rănit multe persoane. Armata a trebuit să restabilească ordinea cu arma în mână.

Mare indignare a provocat purtarea ciolilor, care în loc să îngroape noaptea cadavrele celor morți de holeră, au grămădit 20—30 într'un șopron spre a le transporta de odată. Mulțimea era să își sfîșie dar l'a scăpat poliția arestându-l. Primarul și consiliul comunal din Palermo au fost destituiți pentru că nu și-au făcut datoria față cu pericolul de holeră.

Cănele. — Foile vieneze povestesc următoarea întâmplare: Intr'una din serile trecute lumea ce se preumbla pe lângă colina lui Constantin a fost martoră la o scenă curiosă. Un băiat, care se jucase într-o luntre, căzuse în lac și cel din prejur țipau și strigau, dar nimeni nu s'area să l scape.

1) Cele petrecute peste Carpați să ne serve de povăture spre a asigura prin toate mijloacele proprietatea țeranului. (N. E. N.)

Tocmai trecea și Institutul Wenusch, care ducea de funie pe un câne mare de Terra Nuova. Cănele zări pe băiat s'abătându-se în apă, se smulse din mâna stăpânului său, sări în lac, apucă pe băiat cu dinții de guler și l scoase la mal.

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

București

Ion Dnmitrescu, săpând la un mal spre a își lua pământ cu care să își umple curtea caselor ce are pe strada Sabinelor, malul s'a surpat și a căzut pe el, rupându-i picioarele. A fost transportat la spital.

Mal mulți contrabandieri s'au încercat ieri noapte a introduce prin fraudă în Capitală 18 decaltri spirit prin curtea d-lui Scațescu din calea Rahovei. Proprietarul acelei curți crezind că l-au călcat hoșii fără să se gândească că sunt contrabandieri, a tras asupra lor cu revolverul și a împușcat pe capul contrabandei Ghiță Stan în piciorul drept. În urmă del cu spiritul au fugit, iar Ghiță a fost dus la spital.

Jud. Covurlui

O nouă bandă de hoși ce jefuia cași, boi și vaci de ale locuitorilor de prin comunele rurale și din Galați, a fost prinsă în noaptea de 14 spre 15 curent de către comisarul T. Gănescu.

Această bandă furase în urmă doi cai de la locuitorul Ioan Jernică din comuna Vizirul, jud. Brăila, și pe carii îi vinduse în Galați, unul prețind ca la 260 lei lui Petrache Toader de peste șanț cu 40 fr., și cel al doilea de o valoare de 200 lei l-au vindut lipoveanului Vasile Ilie cu 25 lei. Hoșii au mărturisit faptul și au fost înaintați parchetului care i-a și depus.—(Galați).

Din obiceiurile și credințele poporului nostru

Când este secetă, fetele mari aruncă în puț un țest de pământ, sau fac un chip de om de pământ, îl pun pe un stâlp luat de la biserică, îl împodobește cu flori, îl învește cu o pânză, îl aprinde lumanări, jelindu-l ca pe mort: Ene! Ene! Scaloino! Merg cu el până aproape de gară și l'aruncă acolo. Făcând așa ele cred că are să plouă.

Flăcăii nu mănâncă din oală, căci cred că o să le plouă la nuntă.

Oamenii cred că dacă vor freca doi ochi de rac pe când se ciară alții, se vor înhăța îndată și la bătaie.

În ziua de: «Strat de Rusaliu, (Injumătățirea prasniciului paștelor) femeile pun pelin la streșinele caselor, ear oamenii îl poartă la brâu.

În noaptea de «Măncătoare, (ajunul Sf. George) femeile pun la ușa oborulul în care țin oile sau vacile, căl'va măceși, ear ușa o mănesc cu usturoi; făcând așa ele cred că nu le va putea lua laptele oilor sau vacilor alte temei.

Când omoara cineva vr'un șarpe nu l'intoare cu burta în sus, s'au să l'arunce în sus, căci crede o să înceapă ventul a bate.

Copii nu calcă pe unde s'au tăvălit caii, căci cred că vor face bube (trântituri) la picioare; dacă a călcat din nebăgare de seamă scupă jos trântitură.

Femeile nu spala Miercurea și Vinerea căci le este frică de fript.

Vinerea nu coase femeile fiindu-le frică să nu rămână oarbe.

Sunt nouă Filipi pe an, zic femeile, dar ele țin numai trei, doi în dulcele Sântă-Măriei, și altu în Postul Crăciunului numit și «Filip al schiop». În aceste zile femeile nu dau nimic afară din casă nimic ca: gunoi, foc, cenușă, mălaiu, împrumut etc. căci le este frică că lupii le vor strica vitele.

Femeia care vrea să nu se atingă lupul de vitele sale, leagă un ac cu ață de mănua doniței și l poartă atârnat în doniță cât vrea.

Când cineva e bolnav de tuse, sărută în spate pe unul care este îmbrăcat cu o haină roșie.

Când îngroapă un mort pe ploaie, oamenii cred că ploaia nu va conține șase săptămâni.

Când se face eclipsă de lună oamenii cred că pe lună o mănâncă «varcolaci», și atunci ei bat căldările, fac șgomot, dau cu puștile ca să se sperie varcolacii și să lase luna în pace.

T. N.

DIVERSE

Impăratul Braziliei în Academia de științe din Paris. — Impăratul Dom Pedro a asistat la una din ultimele ședințe ale Academiei de științe d n Paris, în care a ținut o conferință d. Pasteur. Dom Pedro e membru al Academiei, ca și alți streini iluștri. În această calitate el se bucură de toate privilegiile membrilor francezi. La venire împăratul și-a trecut numele în registru, ceea ce l' aduce o marcă de prezență în valoare de 15 franci. Dom Pedro,

însoțit de doi domni ai suitei sale, s'a așezat în locul ocupat de regulă de d. Freycinet, a dat mâna cu d. Pasteur și cu alți cunoscuți și a conversat mult și cordial cu bătrânul savant Chevreul, în etate de 102 ani, cu care împăratul e prieten de mult timp. Impăratul a luat parte și la un act de alegere, ce era la ordina zilei. La ședință a asistat și nepotul împăratului, prințul Dom Pedro de Coburg, care avea să presinte o lucrare cristalografică, ceea ce însă s'a amânat pentru o ședință viitoare. Impăratul și nepotul său au împărțit ilaritatea generală ce s'a produs când baronul Larrey a povestit rezultatul unor investigațiuni mai noi, că Cleopatra n'a murit mușcată de șarpe, ci că s'a sinucis cu mangal.

Pașca cu repetiție. — Din Saint-Diea se scrie cătră Memorial des Vosges:

Un sergent furier din batalionul al 5-a de vânători pedestri, după ce a mîncat o sumă oarecare din banii batalionului, a profitat de vecinătatea frontierei alsaciene spre a fugi și a scăpa de pedeapsa ce l'astepta.

El fusese zărit cum trecea granița cu pușca în mână.

Căți-va tineri auzind despre aceasta și știind că desertorul avea pușca de repetiție de model nou, pe care avea s'o vindă Germanilor, formară proiectul de a pune mâna pe dînsul.

Fără a se mai gândi mult, ei trecură în Alsacia pe urmele desertorului, l'ajunseră ca la 2 kilometre departe de frontieră într'un han.

Tinerii noștri căutară să intre în vorbă cu desertorul și l'făcură, fără să deștepte vre-o bănuială, să le arete pușca, ce o depuseseră într'o oada.

Îndată ce puseră mâna pe armă tinerii se prefăcură că vor să o încerce și o luară la fugă, urmăriți de cătră acel desertor împreună cu funcționari vamali, cu jandarmi și ofițeri germani, ce erau în vecinătate, dar nu l'putură ajunge.

Bravii noștri tineri au trimes pușca la jandarmerie; aci nu se știu despre ce era vorba, până nu se deschise cutia, în care era pușca și o scrisoare explicativă, ne subserisă de nimeni.

MAINOU

A-seară a izbucnit un incendiu groaznic în orașul Fălcieni.

Nu știm încă ce proporțiuni au pagubele pricinuite de acest incendiu; sigur însă că ele vor fi mari, căci focul a fost alimentat de un vînt violent și întins din centrul orașului în trei diferite direcții.

D. dr. Felix, medicul-șef al Capitalei, a plecat la Predeal, unde fi este stabilită familia. De acolo va pleca în inspecție prin țară; iar în Septembrie se va duce la Viena ca să ia parte la congresul igienistilor.

Expoziția din Craiova a cooperativilor se va deschide numai la 15 August.

Pseudo-Donato e în Galați.

Strada Portului din Galați va fi pavată încurând cu peatră cubică.

Primarul Capitalei, d. I. Câmpianeanu, se va întoarce în țară pe la începutul lunii viitoare.

Aprroape de cazarma Malmaison, lângă gârlă, s'a găsit un izvor bogat de apă feruginoasă.

D. inspector general al poștelor și telegrafelor Herișescu pleacă în concediu pentru o lună de zile. Locul d-sale îl va ținea în timpul acestui concediu d. inspector de circumscripție Chirișescu.

La 6 August va fi tîrg mare de vite în orașul Roman.

Din Tușnad ni se scrie că la acele băi sunt mulți români anul acesta, dar tot noui, mai cu seamă negustorași.

Ziarele vieneze anunță că printre numeroasele daruri destinate a fi trimise din Viena Papei cu ocaziunea a 50-lea jubileu al preoției sale, unul mai cu seamă merită o deosebită atențiune. Acest dar consistă într'o cutie de aur masivă împodobită cu pietrele

cele mai fine și cari reprezintă o valoare de 100,000 de florini. La acest mărș dar împăratul Austriei a contribuit cu suma de 20,000 florini, și restul de 80,000 a fost dat de o mănăstire de dame nobile din Viena.

Vossische Zeitung spune că francezul Bercillier, locuitor în Versailles, considerându-se victima unei sentințe nedrepte a judecătorilor franceze, a testat întreaga lui avere (600,000) moștenitorului de tron al Germaniei în scopul de a funda o colonie agricolă în Germania.

Ministrul de comunicațiune din Ungaria a dispus compunerea unei statistice a jurnalelor și scrierilor periodice ce au apărut în Ungaria în anul 1886.

După această statistică, au apărut în Ungaria în acel an cu totul 739 jurnale și scrieri periodice — cu 33 mai mult ca în anul 1885. Dintre aceste 95 au fost de cuprins politic, 227 locale, 52 beletristice, 339 foi speciale și 26 fol umoristice. În limba maghiară au apărut 513, în cea germană 126, în cea croată 35, în cea sârbească 21, în cea română 18, în cea slovacă 10 etc., la poștă s'au expedit 52,894,320 exemplare. Dintre acestea au fost 33,712,166 maghiare și 698,685 române, celelalte germane, croate, sârbești, slovace etc.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE.

Viena, 2 August.

Ziarele de aici anunță că principele de Coburg va pleca astăzi la 4 ore în Bulgaria. Aflu din sorginte oficioasă că principele era într'adevăr decis să plece dar Sadulah-pașa, ambasadorul Porței, a informat pe Poartă despre această la care a primit o depeșă de la Sultanul rugând pe principele de Coburg se amâne provisoriu plecarea sa. Ambasadorul Porței a comunicat această depeșă principelui, dar nu se știe până acum care l-a fost răspunsul.

Paris, 2 August.

Moartea d-lui Katkoff a produs aici o vie impresiune.

Sindicatul presei se va întruni mâine pentru a decide trimiterea unei delegațiuni care să asiste la înmormântare.

Paris, 2 August

Martorii d-lui Jules Ferry declină condițiunile serioase propuse de martorii generalului Boulanger în privința duelului.

Pesta, 3 August.

Pester Lloyd primește din Viena o telegramă din sorginte oficioasă zicend că secretarul ambasadei turce a înmănat ieri la prânz principelui de Coburg o telegramă a Porței prin care îl amintește primele sale declarațiuni corecte în privința atitudinii sale. În adevăr principele Ferdinand declarase că plecarea sa în Bulgaria, fără consimțimântul tuturor Puterilor, ar fi un act grăbit.

Depeșă turcă adaugă că Poarta ar vedea cu părere de rău pe principe făcend un asemenea pas.

Viena 3 August.

M. M. Natechevitch și Stransky au părăsit ieri seară orașul în secret. Se credea că principele era cu dînsii, dar s'a aflat în urmă că va pleca direct de la Ebenthal și că va ajunge cel doi miniștri bulgari la Marehegg, lângă Viena, pentru a urma împreună călătoria în Bulgaria.

Viena, 3 August.

Se telegrafiază din Constantinopol Corespondenței politice că d. Vulcovic, agentul Bulgariiei la Constantinopol, a insistat în ultimul timp pe lângă Poartă pentru a obține o soluțiune a chestiunii bulgare.

Poarta hesidează de a lua o decisiune definitivă; ea caută să aducă o înțelegere cu Rusia prin intervenirea maresalului Chokir-Pașa ambasadorul ei la Petersburg.

Sofia, 3 August.

Se anunță că d. Toutheff, președintele marelui Sobraniei, a declarat categoric că principele de Coburg va sosi în Bulgaria cel mult peste zece zile. Altea Sa va depune mai întâi jurământ Constituției bulgare, la Tirnova, și se va duce în urmă la Filipopol unde va sta două luni, tocmai în urmă se va duce la Sofia.

Sofia, 3 August

D. Toutheff, a părăsit Varna ducându-se la Filipopol.

Pesta, 3 August

D. Stoianoff, a plecat la Sofia, are de gând să înceapă publicarea unui nou ziar.

Constantinopol, 3 August.

Plecarea d-lui de Nelidoff, ambasadorul Rusiei, pe lângă Poartă, este amânată pentru 4 August.

(Agenția Liberă).

ARTE—TEATRE

Grădina Liedertafel (Stavri). Miercuri 22 Iuliu, trupa franceză sub direcțiunea d-lui M. Claudius, va juca piesa LE PETIT DUC operă comică în trei acte, în beneficiul d-șoarei Guyot, anteta cântăreață. Musica de Ch. Lecocq.—Începutul la 9 ore precis.

Comitetul pentru ridicarea unei statui repostat. doctor Davila.

Sunt rugate atât persoanele din Capitală, cât și comitetele districtuale, cărora li s'au încredințat liste, să bine-voaică a activa subscripțiunea și a trimite banii Casierului. Președinte, Dr. Theodori

Liceul S-tu Gheorghe

Dirjecțiunea liceului S-tu Gheorghe are onoarea de a aduce la cunoștiința părinților că cursurile pentru anul școlar 1887/88 vor începe la 1 Septembrie. Cursul liceal va fi complet deoarece se va adăuga și clasa VII. Cursurile se vor preda, ca și până acum, în propriul său local de către profesorii bine cunoscuți ai liceului.—Se primește trei categorii de elevi: interni, semi-interni și externi; numărul lor este limitat pentru fie-care clasă. Inscriserile se pot face chiar de acum.—Condițiunile de admitere și de plată se pot vedea în prospectul liceului care se trimite ori-cărei persoane după cerere adresată direcțiunii liceului S-tu Gheorghe, 138 Calea Victoriei, București.

BAILE BUGHIA

Aceste băi, situate într'o poziție din cele mai frumoase și atrăgătoare, au calități terapeutice excelente (de multe ori chiar miraculoase) în contra reumatismului, în scrofulelor, în contra boalelor de nervi (atât de frecvente la femei mai cu seamă), în contra boalelor venerice, etc. etc. Vizitatorul găsece la aceste băi, foarte aproape de orașul Cămpulung, aer de munte, camere bune, bucatărie curată și petreceri variate. Prețurile sunt mic în comparație cu bunul trai; îmbunătățiri s'au introdus multe anul acesta în stabiliment. Volajul este asemenea plăcut și scurt, plecand din București cu calea ferată la 8.15 m. dimina la 1.30 m. ore ajungi în Cămpulung, unde se găsece trăsuri pentru a merge la băile Bughia, pe șosea foarte bună în percurș de ¼ oră.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea
Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri.—15 fr. vadra și
ALB DE DRAGAȘANI
din recolta anului 1888. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & C^{omp.}
18, STRADA LIPSCANI, 18.

BURSE STREINE

Cursurile pe ziua de 2 Iulie

Bursa din Paris	
Valori	
Externe	66 10
Renta franceză 3%	81 30
„ 4 1/2% „	—
Renta franceză 4 1/2%	108 10
Renta română perpetuă 5%	91 —
Împrumutul elenic 1879	424 —
„ 1881	351 —
Banca otomană	498 75
„ 4% „	—
Datoria turcească	14 20
Loturi turcești	32 —
Datoria unificată a Egiptului 6%	376 75
Italiane 5%	96 80
Ungurești 4%	81 60
Schimb	
Schimb asupra Londrei la vedere	25 20
„ Bruxelles	1/10
„ Berlin	112 7/16
Tendința pieșii: calmă.	
Bursa din Berlin	
Napoleon	16.15 1/2
Rubla comptat	179.50
Renta română amor. 5%	94.40
Drum. de fier român. 5%	101.75
„ 6%	106 —
Împrumutul municipal de București	94.60
Danubian Offenheim	—
Schimburi	
Belgia	80.25
Londra	20.29
Paris	80.40
Tendința pieșii: greoaie.	
(Agence Libre).	

CASA DE SCHIMB C. STERIU & C^{omp.}

No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.
Pe ziua de 22, (Iulie) ora 10, 1887.

	Cump.	Vend.
5% Împrumutul Comunal 1883	77	77 1/2
5% „ 1884	—	—
5% Scrieri Funciare urbane.	86 1/2	87 1/2
7% „	93 1/2	94 1/2
7% „	102 1/2	103 1/2
5% „ Rural	89	89 1/2
7% „	104 1/2	105
5% Renta română perpetuă.	91 1/2	92 1/2
5% „ amortisabilă.	94 1/2	95 1/2
6% Oblig. de Stat conv. Rurale.	87 1/2	89
8% „ Căile ferate Rom	—	—
7% Împrumutul Stern 1864	—	—
8% „ Oppenheim 1866	—	—
5% Scris. fonc. Urbane de Iași	77 1/2	77 3/4
6% Împrum. Com. de Iași Asphalt	216	212
Oblig. Casel Pensiu. (nom. 300)	35	36
Împr. cu prime orașul Bucurescf.	100	102
Acțiuni Construcțiun.	—	—
„ Națională	—	—
„ Dacia-România	230	235
„ Banca Națională	1000	1010
„ Banca României	—	—
„ Fabrica de Hârtie.	—	—
Fiorini Valuta Austriacă.	202	204
Mărcel Germane	125	126
Bilete Franceze	100	101
„ Englese	25	25 1/2
Ruble Rușești	2.25	2.30
Aur contra Argint	15 1/2	15 1/2
Napoleon contra aur.	20.15	20.20
NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur socotit după cursul fiscalul.	—	—
Adresa pentru telegrame: STERIU.		

